

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÈE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per druk-regel.

TONGEREN, DEN 9 SEPTEMBER.

De bestendige legers, het militarismus en de Kerk.

Ten jare 1852, schreef de vermaarde Shoen in zijn werk der *Europische statistiek* de volgende opmerkingen:

Men kan de werkelijke militaire machten der Europeesche Staten op meer dan TWEE MILLJOEN manschappen schatten. Zoo neemt het militair stelsel meer dan 1/108 der Europeesche bevolking in.

Nu, dit getal is grooter dan het geen welk 216 miljoen menschen kunnen leveren zonder veel te lijden; want men moet aannemen dat er slechts een persoon op 112 voor den militairen dienst geschikt is. Immers men mag enkelijk de ongehuwde mannen tot dien dienst roepen, daar volgens de natuurwet, de huisvaders aan hunne kinderen behooren; zoo dat het militarismus inbreuk maakt op het familie wezen, een der grondvesten der samenleving en der volken.

En dan zijn nog al die oagehuwden voor het soldatenleven niet geschikt; 1/5 van hen moet er, uit hoofde van lichamelijke gebreken en ziekten, van vrij gesteld worden; waaruit blijkt dat het militarismus insgelijks inbreuk maakt op het behoud en het leven der burgers, welker het een der eerste plichten der Staten is te beschermen.

Onder die dubbele betrekking is het misbruik zelf zoo groot geworden, dat men de huisvaders niet meer eerbiedigt noch een aantal lichamelijke gebreken; zulks is namelijk het geval in Pruisen en in Rusland. In Pruisen, bijzonderlijk, moet iedereen dienen. De jongelingen blijven onder de wapens der linietroepen van 1 tot 3 jaren; van 26 tot 52 jaren maakt iedereen deel van den eersten ban der landwehr, van 52 tot 40 behoort hij aan den tweeden ban, en van 40 tot 50 is hij lid der landstorm of algemeene lichteing.

Wij zullen ons hier bij een enkel feit tuschen honderden bepalen om te bewijzen tot hoeverre de lichamelijke ontwikkeling der volken door het overdreven militarismus verbeterd wordt; getuige de overdreven lichteingen van Napoleon I. Volgens de heer Dupin waren er in Frankrijk, op de 1,055,422 jongelingen door de conscriptie van 1806 opgeroepen niet minder dan 580,215 die de vereischte lengte van 4 voet 10 duimen niet hadden. Voor de vermoordende veldslagen van voormelden keizer was het getal der jongelingen welke die lengte niet hadden onbeduidend en schier onopgemerkt.

Ter andere zijde is het gewis dat, met de ontzaggelijke uitbreiding der militaire machten der Europeesche Staten, het beste bestuur er niet meer kan in gelukken de vernietigende

overdrevenheid te verminderen der openbare kosten, en het onmeetbaar nadeel te doen eindigen, welk daaruit voor al de takken der maatschappelijke nijverheid spruit. Het militarismus verslindt jaarlijks duizend millioenen. In Pruisland neemt het de helft van het algemeen budget mede, in Engeland een derde, in Frankrijk veertig hondersten.

Met zulk stelsel waar gaat Europa naar toe? Tot zedelijke en stoffelijke vernietiging.

Wat zou de staatkundige schrijver dan zeggen indien hij nu, veertig jaren later, den militairen toestand van ons werelddeel bijwoonde? De oorlogsbudgetten zijn sedert dien tijd tien maal verdubbeld. Om den afgrond der schulden te vullen welken het militarismus steeds dieper en dieper delft, worden reusachtige leeningen oopen gestapeld. Er bestaat niet de minste evenredigheid meer tuschen de budgetten van oorlog en die van al de andere vakken der samenleving te samen. Revolutiën en oorlogen vermeerdere en worden steeds ontzaggelijker en bloediger; zij worden uitgevoerd op eene schaal waarvan vroeger de geschiedenis geen voorbeeld gaf. De moordtuigen worden met eene helse behendigheid verbeterd en op eene verschrikkende wijze vermenigvuldigd. Wij wonen de uiterste ontwikkeling der brutale macht bij.

In plaats van twee miljoen wapent Europa thans vijf miljoen harer kiaderen; en wetten worden beraamd om welbaast de gansche jeugd in slachtove te herscheppen.

Pruisen telt 900,000 gewapende manschappen, Rusland rond het millioen, Oostenrijk 700,000; Frankrijk een half millioen; Italië een half millioen; Engeland een half millioen; zonder te rekenen de andere Staten die, tot de kleinste toe, aan de krijgsmelaatschheid lijden. Voeg daarbij een reusachtig oorlogsmaterieel waartuschen wij slechts 1,000 kanons zullen tellen.

Thans gebeurt op eene nog ergere wijze hetgeen in al de eeuwen van zedelijke verbastering, van godsdienstig verval gebeurd is. Naar mate de zedelijke macht van den godsdienst vermindert, naarmate groeit het gezag van haren tegenstrever, de brutale stoffelijke macht aan. Als de volken zich op God, zijne wetten, zijne rechtvaardigheid, zijne Kerk, niet meer kunnen of willen steunen, blijft er hun geen ander middel meer over dan de geweldenaar, dan de ijzeren wapens en vuurmonden, dan de sabels, de kanons, de bajonetten, hun goed en bloed, om zich te redden, om de revolutiën te dempen en om zich te beschermen tegen naburen die geenen anderen leidraad van hun gedrag meer erkennen dan hunne haat en baatzucht; die geene andere wet meer aannemen dan het recht van den sterkste, geene andere verrechtvaardiging meer aanroepen dan de voltrokene daadzaken.

Deze graaf de St-Hélène stond bij zijn leven in groot aanzien wegens zijn karakter en dapperheid. Zijne militaire loopbaan was gekenmerkt door onderscheidene schitterende wapenfeiten. Hij had vroeger in de legers des konings van Spanje gediend en daar eene eervolle herianering achtergelaten. Door de fransche revolutie genoodzaakt zijn vaderland te verlaten, zou hij op vreemden bodem, ver van de zijnen, schier in ellende gestorven zijn, zoo Rosa Maria hem niet met eene voorbeeldloze trouw had bijgestaan. Toen hij eindelijk stierf liet hij aan de trouwe meid alles na wat hij niet de schipbreuk van zijne fortuin gered had; ongelukkig was dit weinig; wat oude kleeren, zijn degen, eenige kleindoorn van waarde en eindelijk een kistje, waarin, volgens zijn zeggen, het kostbaarste was wat hij bezat.

Toen Coignard kennis maakte met Rosa Maria was reeds al wat zij van den graaf geerfd had, uit nood verkocht, behalve het kistje. Op het punt van den weg der andere voorwerpen te volgen, werd het nog eens goed door Coignard onderzocht, die er de authentieke bewijzen van adelom van den graaf en zijne dienststaten in vond. Deze ontdekking was eene lichtstraal voor hem. In een land als Spanje kon hij met deze titels en staten mogelijk zijne fortuin maken. Het was zeker een waagstuk, maar Coignard had niets meer te verliezen, besloot eene proef te nemen en ging twee dagen later op reis naar Estramadura, onder den naam van graaf Pontis de St-Hélène. Tegelijk had Rosa Maria zich in eene gravin herschepen.

Coignard was naar Estramadura gegaan, om

Het is aldus dat de benden der gekroonde en ongekroonde vrijbuiters en roovers, gewapend tot aan hunne tanden, aan het Pausdom zeggen: gij hebt welis waar Europa beschaafd; gij hebt de ontzaggelijkste diensten aan het menschedom bewezen, maar gij zijt van onze eeuw niet meer, en daarom moet gij verdwijnen. Onze eeuw immers is de eeuw der stoffelijke wellusten, der zedelijke losbandigheid, en gij zijt de grootste zedelijke macht die ooit bestaan heeft en nog bestaat; daarom moet gij weg, daarom overweldigen wij uwe goederen met geweer en kanon, daarom vletteren wij u, en Jan zal de brutale stoffelijke macht als onbepaalde meester en zonder tegenstrijd heerschen.

Gij kunt ons niet wederstaan, want gij zijt zwak en wij zijn tien tegen een, zoo bezit gij de middelen niet die thans alleen de wet geven, en de wereld bestieren. Wij erkennen geene andere meesters meer dan republikeinische of vorstelijke Cesars, dan de zwaard-dragers.

Zeer wel! maar de geschiedenis bewijst dat de Staten en volken welke op ontzaggelijke wapeningen en legers hun bestaan vestigden onvermijdelijk zijn vervallen, en het woord der eeuwige waarheid zegt: Wie zich van het zwaard bedient zal door het zwaard vergaan.

De *Patrie* bespreekt het zedelijk verval der natie. Gij denkt, zegt het blad, dat Parijs door het ongeluk is geleerd, versterkt, eene nieuwe geboorte heeft ondergaan; dat het aan eene betere toekomst droomt; dat het eenige schaamte heeft voor den vreemdeling, die het afspeidt?

« Dwaling! Parijs is in September 1871 wat het was in Juni 1870. Het heeft zijne equipages.... doch minder talrijk. Zijne paarden.... doch minder schoon. Zijne toiletten.... doch minder frisch. Zijne vrouwen.... doch wat ouder geworden. Zijne toneelstukken.... doch wat slechter gespeeld. Maar het zijn altijd dezelfde rijtuigen, dezelfde paarden, dezelfde toiletten, dezelfde vrouwen, dezelfde toneelstukken. Altijd Cora Pearl en de *Brigands*, Adèle Courtois en *Petit Faust*.

« Parijs heeft niets geleerd, niets vergeten. Als zij 's avonds in hunne stalle van den theater neerzakken, nagedoed gederend te hebben, roepen twee mijnheeren *à vol cassé*, het koninklijk woord parodieerende: « Bast! er is niets veranderd in Frankrijk; er zijn maar twee provinciën minder. »

Droevige regelen, en die bewijzen wat wij zoo dikwijls zegden, dat de zoogezegde beschavingslenkbeelden van onzen tijd, de volkeren tot den volslagen ondergang geleiden. En dat de *Patrie* waarheid spreekt, wordt door het volgende aangetoond, dat wij uit een hol-

dat de generaal Mina zich daar toenmaals bevond. Hij stelde zich aan dien generaal onder zijn aangenomen naam en titels voor, word als officier bij een regiment geplaatst, onderscheidde zich in verscheidene ontmoetingen met den vijand en werd al spoedig met de ridderorde van Alcantara en van St. Wladimir begiftigd. Zou men, deze geschiedenis lezende, niet denken dat men een roman las?

Toen Napoleons leger Spanje binnenrukte, verliet Coignard het leger van Mina en bood zijne diensten den maarschalk Soult aan, die hem tot bataljonchef benoemde.

In deze nieuwe betrekking wist de ontsnapte galeiboef den naam van de graaf de St-Hélène eer aan te doen, terwijl Rosa Maria de rol van gravin met veel takt speelde.

Na de eerste restauratie keerde Coignard naar Frankrijk terug, werd door Lodewijk XVIII in bijzonder goetoom ontvangen en met eene geldelijke genootschap begroet.

De vlucht des konings, toen Napoleon van Elba terugkeerde, deed Coignard besluiten zich bij hem aan te sluiten, die dezen vorst in zijne ballingschap volgden.

Nauwelijks was de koning op den troon hersteld, Coignard haastte zich om van deze gelegenheid gebruik te maken en werd toen op uitdrukkelijk verlanen des konings tot luitenant-kolonel bij het 72^e legioen, in garnizoen te Parijs benoemd.

Zoo ver had hij het in 1818 gebracht en wio weet welk een trap van voorspoed hij nog zou bereikt hebben, indien eene toevallige omstandigheid hem niet plotseling in zijnen loop had

landsch blad overnemen:

« De groote lichtzinnigheid en zedeloosheid, welke in Parijs weder heerschen, troffen onzen correspondent, die ons de *Parijsische brieven* schreef, en nu beginnen ook de Parijsische dagbladen en het fatsoenlijke Parijsche publiek hierover te klagen. Een verzoekschrift, door een honderdtal der eerste ingezetene ondertekend, is bij generaal de Ladmirault, gouverneur van Parijs ingediend, in hetwelk de adressanten den generaal verzoeken, maatregelen te nemen, « om de schandelijke tooneelen, welke des avonds op de boulevards voorvallen, te verhinderen en deze weder toegankelijk te maken voor de fatsoenlijke vrouwen, door de onfatsoenlijke vrouwen te verwijderen. »

De Belgische Illustratie.

De vierde jaargang der *Belgische Illustratie* die op dit oogenblik geopend wordt, belooft onder alle opzichten de voorgaande te zullen overtreffen.

« In dezen jaargang van de *Belgische Illustratie*, zeggen de uitgevers, zal het hoogste punt van pracht in plaatwerk bereikt worden door middel eener nieuwe uitvinding.

« Door deze zijn wij in staat gesteld staal- en kopergravuren, lithographieën, photographieën, teekeningen, zelfs copieën van schilderijen in onze *Illustratie* op te nemen. Zij biedt aan kunstschilders en teekenaars de gelegenheid, om oorspronkelijke teekeningen te vervaardigen, waarvan de fijnheid van teekening, de juistheid der trekken en gemakkelijke beworking de teekeningen op papier overtreffen.

« Intusschen zullen wij blijven voortgaan met gravuren te leveren van Pannemaker, en andere groote kunstenaars, naar teekeningen van Gustave Doré, De Neuville, Clerget, enz. Wij achten ons gelukkig te kunnen zeggen dat reeds een aantal gravuren van Doré in ons bezit zijn, die onder zijne beste voortbrengselen worden gerekend.

« Voor het letterkundige gedeelte wordt de redactie gesteund door de voornaamste schrijvers uit Nederland en België. Behalve de Heeren Van der Horst, Allard, Van Meurs, de Heeren Dr. Snieders, August Snieders, den Ouden Valentijn en meer anderen, met wier bijdragen onze *Illustratie* voortdurend is verreed geworden, heeft de redactie een nieuw medewerker gevonden in den gevierden belgischen schrijver Hendrik Conscience. Onze nieuwe jaargang zal worden geopend met eene novelle getiteld: « Een Zee-manshuisgezin » zedenschaets door Hendrik Conscience.

« Even als bij den derden jaargang zal ook dit jaar eene premieplaat voor de intekenaren verkrijgbaar zijn.

« Deze premieplaat, speciaal vervaardigd voor de *Illustratie*, is getekend door Gustave Doré en gegraveerd door Pannemaker; zij wordt geroumd als een der schoonste voortbrengselen van Doré.

« Zij zal voorstellen, « *Lucifer*, » naar aan-

gestuit.

Terwijl Coignard op zekeren dag, bij gelegenheid eener revue over het garnizoen van Parijs op de Place Vendôme, in zijn schitterend uniform aan de spits van zijn regiment stond, werd hij erkend door zekeren Darius, een ontslagen galeiboef, die te Toulon zijn ketting-kamaraad geweest was.

Natuurlijk wilde die kerel gebruik van zijne ontdekking maken en volgde den valschen graaf de St-Hélène, om hem te doen bloeden.

Hij wist zich nog denzelfden dag bij den luitenant kolonel toegang te verschaffen en sprak hem aldus aan: « Ge hebt fortuin gemaakt, naar ik zie, terwijl ik nog even arm ben; ik ben Darius, uw oude kamaraad van de galei; help mij met een beetje geld. »

Maar Coignard, verblind door zijn geluk en mogelijk ook verschrikt, door een gevaar, waarop hij niet voorbereid was, wilde Darius niet erkennen en liet hem, zich verontwaardigd aanstellende door zijnen kamerdienaar buiten de deur zetten. De kamerdienaar was niemand anders dan Alex. Coignard, zijn broeder en medeplichtige. Darius vertrok woedend en riep Coignard nog toe: « Zoo! Wil ge mij nu niet kennen? Dat zal u berouwen! »

Onmiddellijk snelde hij naar 't ministerie van binnenlandsche zaken en verzocht den heer Decazes, toen minister, te mogen spreken, met de bijroeping, dat de zaak belangrijk was en haast had.

In tegenwoordigheid van Decazes, verhaalde Darius, dat hij een ontsnapten galeiboef ontdekt had in den luitenant-kolonel van het 72e legioen.

De Ontsnapte Galeiboef.

EENE WARE GESCHIEDENIS.

In het jaar 1820 zat in de galei te Toulon een man, zoo berucht dat ieder, die te Toulon kwam, hem wilde zien, zooals men nieuwsgierig is naar een vreemd dier. Deze persoon was de zoogenaamde graaf de St-Hélène, hoewel hij noch aanspraak had op eenigerlei titel. Zijne ware naam was Pierre Coignard.

De geschiedenis van dien man is de zonderlingste, welke men zich verbeelden kan. Hij was de zoon van een landman in 't departement Indre-et-Loire en had op zekeren dag het onderlijk huis verlaten, om te Parijs van diefstal en aftroggelarij te leven. Het duurde evenwel niet lang of hij was in de handen der justitie en werd den 18 oktober 1818, wegens diefstal met braak en gebruikmaking van valsche sleutels, tot veertien jaar dwangarbeid veroordeeld.

Men zood hem naar de galei van Toulon, waar hij maar vijf jaar bleef; want hij had het geluk te ontsnappen en zelfs hoewel van alle middelen ontbloot, aan boord van een koopvaardijship te komen, dat naar Spanje onder zeil ging. Weldra was hij in Catalonië en veilig voor alle vervolging.

In een klein stadje der provincie maakte hij kennis met een meisje, dat later eene groote rol in zijne geschiedenis speelde, Rosa Maria genaamd.

Rosa Maria had vroeger gediend bij den graaf Pontis de Saint-Hélène, een fransch uitgewekene en onlangs overleden.